

הפורחת בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוז
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום שלישי ט"ז אייר תשע"ח | דף היומי בבלי: זבחים יח.
דף היומי בהלכה: סעיף י"א עד סעיף ט"ו.
מוסרי: פרק י"ג מ"דעד שאפילו" עד "ודע עוד".
קנין חכמה הלימוד השבועי: פרק ה משנה י עד משנה כ.

הדף היומי בהלכה

באיזו צורה ניתן להסיר בגד ממתקן לייבוש כביסה בשבת?

להסירו ללא טלטול האטב, או שאם יסיר את הבגד ללא טלטול האטב עצמו
יישבר האטב - רשאי לטלטל את האטב כדין כלי שמלאכתו לאיסור, שיותר
לטלטלו לצורך שימוש במקומו.

[ביאורים ומוספים דרשו שח, 83]

אטבי כביסה (עבור מי שמשתמש בהם רק לתליית כביסה) - נחשבים ככלי
שמלאכתו לאיסור, כיון שתליית כביסה היא פעולה האסורה בשבת מדרבנן
(ראה שו"ע שא, מה).

לפיכך, מי שהותיר בגד תלוי על גבי המתקן לייבוש כביסה, ונזקק לו בשבת
- אם ניתן להסירו ממקומו ללא טלטול האטב, יעשה כן; אך אם לא ניתן

הדף היומי בהלכה

האם מותר להוציא בשבת קוץ שנתחב בעור גם כשיצא דם?

דווקא ביד, ולא באמצעות כלי.
ומותר לטלטל 'פינצטה' לצורך הוצאת הקוץ, או מחט לצורך ניקוב המורסה,
כדין 'כלי שמלאכתו לאיסור', שיותר לטלטלו לצורך שימוש בגופו.
[משנ"ב שח, מו, וביה"ל ד"ה הקוץ; ביאורים ומוספים דרשו, 67 ו-73]

מותר להוציא בשבת קוץ שנתחב בעור, ואף אם לא ניתן להוציאו אלא בצורה
שתגרם ליציאת דם. אולם, אם ניתן להוציאו ללא הוצאת דם, או לפחות באופן
שלא יגרם בוודאות להוצאת דם - יש להוציאו באופנים אלו.
כמו כן, מורסה המצערת את האדם, מותר לנוקבה בשבת על מנת שהמוגלה
תצא, למרות שמעורב בה דם שיצא יחד עמה. ויש אומרים שיותר לנוקבה

הדף היומי בהלכה

האם מותר להסיר עטיפה מהסוכריה זמן רב לפני אכילתה?

להסיר ממנה את עטיפתה אף שלא בשעת האכילה, כיון שבאופן זה אין
הסוכריה והעטיפה נדונים כתערובת של אוכל ופסולת, אלא כאוכל המונח
בכלי, וממילא אין הפרדתן נחשבת כברירה.

[ביאורים ומוספים דרשו שח, 80]

הפרדת תערובת של אוכל ופסולת, אסורה בשבת משום איסור 'בורר', אולם,
קילוף פירות בשעת אכילה אינו נחשב כמעשה ברירה, אלא כ'דרך אכילה':
ובדומה לכך, סוכריה שעטיפתה דבוקה בה, מותר להסיר ממנה את העטיפה
כשחפץ לאכול את הסוכריה.

אולם, סוכריה שעטיפתה אינה דבוקה בה, כמצוי ברוב הסוכריות - מותר

השעה היתה לאחר חצות לילה, והנה דפיקות בדלת. ומי עומד בדלת? רבי מיכל בעצמו עם השקלים שנשאר חייב. "האם ראש הישיבה לא יכול היה להמתין למחר?!" - תמה הרופא

ליאריציט הגאון רבי יחיאל מיכל פיינשטיין זצ"ל - ט"ז אייר תשס"ג

מיכל בעצמו עם השקלים שנשאר חייב.
"האם ראש הישיבה לא יכול היה להמתין למחר? שאל הרופא. 'והאם ראש הישיבה היה צריך לבא בעצמו ולא יכול היה לשלוח שליח?'
"ורבי מיכל בענוותנותו השיב: 'כשיש לי חוב לבן אדם, אני לא סומך על אף אחד. אני רוצה להיות בטוח במאת האחוזים שהחוב הוחזר לבעליו'"
(מוסף שבת קודש אמור תשע"ג)

הגאון רבי יצחק זילברשטיין שליט"א סיפר מה ששמע מד"ר צבי דיסטניק, רופא עיניים מבני ברק, שכמה שנים לפני פטירתו של הגאון רבי מיכל פיינשטיין זצ"ל זכה לטפל בעיניו:
"לאחר אחד הטיפולים נשאר להגאון רבי מיכל זצוק"ל חוב קטן של כמה שקלים. הרופא אמר שהוא מוחל על החוב, אבל הגאון רבי מיכל לא הסכים. הוא עזב את המרפאה והבטיח שיחזיר את החוב.
"השעה הייתה לאחר חצות לילה, והנה דפיקות בדלת. ומי עמד בדלת? רבי

פניני הפרשה

הגאון רבי משה סולובייצ'יק סיפר מעשה שאירע בילדותו: תרנגולת הגיעה לחצר ביתם והטילה שם ביצה, והדבר חזר על עצמו מספר פעמים. כשעקבו אחריה לראות מהיכן באה, היתה נעלמת להם

התרנגולת שהגיעה לשלם את החוב

לשלם את חובו, ונתגלגל באופן זה כדי שיחזיר לי את חובו". חיפש בפנקסיו, ואכן מצא רשום כדבר הזה.
למחרת, כאשר התרנגולת באה שוב, ניגש אליה ואמר: "אם אתה אכן פלוני שהיה חייב לי כך וכך, הריני מוחל לך". ומאז והלאה לא חזרה אליהם.
(נר לשולחן שבת מתוך 'והאיש משה')

גאולה תהיה לו (ויקרא כה לא)

סיפר הגאון רבי משה סולובייצ'יק מעשה שאירע בילדותו: תרנגולת הגיעה לחצר ביתם והטילה שם ביצה, והמעשה חזר על עצמו מספר פעמים. כשהלכו אחר התרנגולת לראות לאן היא הולכת, ופתאום היתה נעלמת להם.
אמר אביו: "אולי יש כאן מישהו שהיה חייב לי כסף ושבק חיים לפני שהספיק

פניני ל"ג בעומר

כשאחזו הדיין כבר בחצי השני של הש"ס, התעשת רבי יוסף שאול לפתע ואמר: "מספיק, מספיק... עד כאן כבר חיסרת שלושים ושלוש מקומות שהוזכר רשב"י בגמרא, כמנין ל"ג...!"

כשבעל האכסניה של בעל השואל ומשיב' ביקש לשמוע דבר תורה לכבודו של רשב"י

תיכף ומיד פתח אותו דיין והחל סופר ומונה בדפי הש"ס מברכות, שבת, עירובין וכן הלאה, כשהוא מציין בכל מקום היכן מוזכר שמו של רשב"י, וסופרם אחת לאחת, כשהדבר נעשה בע"פ כמובן מאליו.
הנה כבר אוחז אותו דיין אחרי כל סדר מועד, וממשיך לתוך סדר נשים, ור' יוסף שאול יושב כנגדו בשקט ובדומיה ושומע את המספר ההולך וגדל של הפעמים הרבות שהוזכר ר' שמעון בש"ס. כשאחזו הדיין כבר עמוק בחצי השני של הש"ס, התעשת ר' יוסף שאול לפתע ואמר: "מספיק, מספיק. עד כאן כבר חיסרת שלושים ושלוש מקומות שהוזכר רשב"י בגמרא, כמנין ל"ג...!!" והחל מונה את כל הל"ג מקומות שבהן שכח הדיין את רשב"י - לשמחתו ולהנאתו של בעל האכסניה שקיבל את שכרו במיטב...
(אגעאדאנק' מתוך 'לב שלום')

הגאון רבי יוסף שאול נטנזון זצ"ל בעל השואל ומשיב', היה מתארח מעת לעת כשנצרך למנוחה אצל בעה"ב אחד במקום מרגוע. פעם אחת נזדמן לו לסור לשם ביום ל"ג בעומר, כשעמו גם כמה דיינים נוספים מקהילתו שבאו מן הסתם לסעדו ולתמכך.
בעל האכסניה שנכנס להגיש לפני הרבנים כיבוד ודבר מאכל, ניצל את העובדה שיום זה הוא יום ל"ג בעומר, יום ההילולא של ר' שמעון בר יוחאי, וביקש את שכרו תוך שהוא פונה לר' יוסף שאול ואומר: "נו... תאמרו משהו לכבודו של ר' שמעון בר יוחאי...!"
חיך ר' יוסף שאול ואמר לסובבים: "בואו ונמלא את רצון בעה"ב". פנה אל אחד מן הדיינים שישב עמו ואמר: "תמנה בבקשה כמה פעמים מוזכר שמו של ר' שמעון בר יוחאי בכל התלמוד!!!"

לא היה ספק מה מצפה לאותו אברך כאשר יאיר היום, וחישוב קל לימד שיש צורך לפעול במלוא הזריזות. פנה אפוא רבי משולם לשומר וביקשו לשחרר את האברך תמורת שלמונים

האב הסביר לבנו בחלום מדוע שולם לו שכר המצווה בעולם הזה

בית אביה כלה ואבד ממנה כהרף עין, ולפיכך הודיע לה בשעות הבוקר שלרגל דבר סתר שהגיע אליו הוא נאלץ לסור לעיר הקרובה לימים ספורים, וכאשר ישוב יספר לה במה דברים אמורים. כך עשה, בסוברו שבינתיים ימצא דרך כיצד לבשר את הענין לאשתו.

באותו יום כשנותרה האשה בביתה התדפק על דלתה בחשאי שומר בית התיפלה כשבידיו מזוודה. הוא גילה את אוזנה בדבר כל המעשה שאירע באותו לילה, ובדבר עשרים וחמש אלף הרובל שבעלה שקל על ידיו בכדי לשחרר את חברו, אולם לרוע מזלו הגויים שבמקום תפסו את כל הענין והחליטו להתנקם בו על ששחרר את הפושע מתחת ידיו. בדלית ברירה הוא נאלץ להימלט במהירות מהעיר כשהוא מחופש, ובא להפקיד בידה מזוודה זו שהיא מלאה רבבות-רבבות מטבעות זהב וכסף ממה שקיבל בלילה האחרון, ועוד כהנה וכהנה ששקלו אנשים על ידיו בכל מיני הזדמנויות דומות.

הוא הסביר שהחליט להפקיד את המזוודה דוקא בבית זה, משום שנתפעם מעוצמת המסירות של הג"ר משולם לרעהו. וממה נפשך, אם יעלה בידו לחזור העירה, בטוח הוא בבעל הבית הזה שיחזיר לו פקדונו בשלימותו, והיה אם מבוקשו לא יעלה בידו והוא ייתפס, ברור לו שאין אדם בעולם הראוי לרשת אוצר גדול זה יותר מהג"ר משולם.

ואמנם הוא יצא את העיר לא הרחק, וגויי הארצות הדביקוהו ועשו בו נקמה כאשר זממו לעשות ביהודי, בהוציאם אותו להורג למען ישמעו וייראו. מעתה היה הכסף לר' משולם ולביתו, ובבואו הביתה בישרה לו רעייתו בשורה טובה זו. אלא שלג"ר משולם שמועה זו לא נעמה כלל ועיקר. הוא לא ידע את נפשו מרוב צער מן החשש שהנה מן השמים משלמים לו את גמולו בו במקום, ומי יודע אם אינו מכלל האנשים שעליהם נאמר "ומשלם לשונאיו אל פניו להאבידו ח"ו". באותו לילה נגלה אליו אביו בחלום והסביר לו שאת שכרו הוא קיבל במהרה כאן בעולם הזה, מפני שנשתכחה ממנו משנה מפורשת והוא פעל בניגוד לה - זוהי המשנה הגורסת ש"הרוצה שיתן ולא יתנו אחרים, עינו צרה בשל אחרים". מצווה שהגיעה לידו, היה צריך לשתף בה גם אחרים.

(מראש צורים, דברים)

הרוצה שיתן ולא יתנו אחרים (אבות ה' יג')

מעשה נפלא סיפר הגה"צ רבי שלום שבדרון זצ"ל: הגאון רבי משולם איגרא זצ"ל, בהיותו בתקופה הראשונה לאחר נישואיו ישב לילה אחד בבית המדרש ולמד בהתמדה בחברותא עם ידידו. באמצע הלילה נזקק לצאת מבית המדרש לשעה קלה, אולם השעה ארכה והלה בושש לשוב. יצא הג"ר משולם לתור אחריו, והתברר כי בצאת הלה מבית המדרש הירח האיר את הלילה, ואזי הואר הצלם שעמד בראש בית התיפלה שבמקום. מסתבר שהלה היה חם מזג, ובאישון לילה, כאשר סבר שאין איש רואהו, טיפס לראש אותו בנין ושבר את הצלם שעליו. אולם לרוע מזלו הוא נתפס על ידי שומר בית התיפלה ונאסר על ידו.

לא היה ספק מה מצפה לאותו אברך כאשר יאיר היום והגויים יידעו את אשר נעשה, וחישוב קל לימד שיש צורך לפעול במלוא הזריזות. לפיכך פנה הג"ר משולם לאותו שומר וביקש לשחרר את האברך המסכן תמורת שלמונים. כמובן, מאחר והשומר ידע את אשר לפניו, נקב בסכום אדיר של עשרים וחמש אלף רובל, שהיה סכום עתק באותם ימים, בקובעו בפסקנות שבפרוטה פחות מסכום זה לא ישוחרר האברך, ותהייה התוצאות כאשר תהינה.

אילו היה הדבר בשעות היום ואילו היתה ארכה לאסוף את הכסף, אפשר שאחר מאמצים היה נאסף בקושי סכום כזה, מתוך ידיעה שהמדובר בפדיון שבוי הנתון בצל חשש פיקוח נפש. אולם באישון לילה, כאשר כל הסכום היה צריך להימסר בטרם יאיר אור ראשון, לא היה שום סיכוי להשגת סכום זה. אז נזכר הג"ר משולם בדמי הנדוניה שקיבל מחמיו לעת נישואיו, והיה זה בדיוק כסכום הנ"ל, והחליט שבינתיים ליווה את הסכום ויציל את השבוי מבית כלאו, ולאחר זמן יתרים את הציבור שבוודאי ימצא לנכון להשתתף במצווה רבה זו. כך אמר וכך עשה. בחשאי הוציא את צרוו הכסף שהיה שמור עמו במקום סתר, מסרו לשומר והאברך יצא לחפשי ובמהירות עזב את העיר לאי שם.

כיון שראה הג"ר משולם שמצווה גדולה כזו נזדמנה לידו, גמלה בליבו ההחלטה שהוא כבר לא ישמטנה מידו, ותיקרא המצווה בלעדית על שמו מבלי שיבקש ממאן דהוא לבוא לעזרתו. אולם הוא חשש מתגובת אשתו, שכל ממון

תורתו מגן לנו היא מאירת עינינו:

לאור הביקוש וההצלחה הגדולה בשנה שעברה - גם השנה יתקיימו מבחני הדף היומי החודשיים באתרא קדישא מירון

המבחן יתקיים ביום שישי בין השעות 14:00-12:00 בצהריים ב'היכל התורה' - מירון, במתחמי אור הרשב"י הצמודים ל'דרך המהדרין

במסכת זבחים.
הרב ישראל ליוש האחראי על תוכנית הלימודים והמבחנים על הדף היומי בבלי ב'דרשו' מסר, כי המבחן יתקיים ביום שישי בין השעות 12:00-14:00 בצהריים, כבשנה שעברה - ב'היכל התורה' - מירון, הממוקם במתחמי 'אור הרשב"י הצמודים ל'דרך מהדרין' בעלייה לציון הרשב"י.
יש לציון, שהמבחנים בכללים - מבחן משנ"ב בלבד, יידחה החודש מיום חמישי ויתקיים ביום ראשון בערב באותן השעות, בהיכלי הכוללים והישיבות, וזאת ע"מ להקל על הלומדים העולים לציון הרשב"י במירון ביום ההילולא.

לאחר ההצלחה הגדולה אשתקד, כשהמוני נבחנים השתתפו במבחן החודשי על הדף היומי בבלי והלכה, שהתקיים בערב הילולת הרשב"י בסמוך לציונו הק', ולאור הביקוש של נבחנים רבים העולים להילולא הגדולה בתבל ונשארים לשבות במקום, אך רוצים לשמור על קביעות המבחנים מידי חודש בחודשו - פעלו בארגון 'דרשו' גם השנה לתת מענה ואלפי הלומדים יוכלו לקיים את המבחן במירון.

המבחן במירון ייתן גם פתרון לעשרות הלומדים שהצטרפו למסלולי 'דרשו' בחודש האחרון עם תחילת סדר קדשים ורוצים לערוך את המבחן הראשון

כשחברו מפציר בו שיגלה לו סוד שנאמר לו - האם מותר לשנות מהאמת ולומר "איני יודע"?

הצטרפו אלינו ללימוד היומי בספר 'חפץ חיים'

שנשאל מחברו בענין סוד שנאמר לו, מותר לו לומר 'איני יודע'. אמנם באופנים שבהם אי גילוי הסוד עלול לגרום לנזק גדול מאוד, חובה לספרו משום 'אל תעמוד אל דם רעך', ולדוגמה: כגון שאמר לו אדם בסוד שרוצה לגזול את ממונו של פלוני, או להזיקו היזק רוחני, או שבחור מקולקל רוצה להתקבל לשיבה מסוימת - דעת הגר"נ קרליץ שעליו לספר את הדבר כדי למנוע את הנזק [אך אם הבחור אינו מקולקל אלא רק שאינו חכם, אין זה נחשב נזק ואסור לו לספר]. וראה בביאורים ומוספים שהביאו בזה עוד נידונים מספרי הפוסקים.

בהלכות הנלמדות היום בחפץ חיים (כלל ח' מהלכות רכילות סעיפים ד-ה) כותב רבנו (סעיף ה): "וחייב אדם להסתיר הסוד אשר יגלה לו חברו דרך סתר, אף על פי שאין בגילוי הסוד הוא ענין רכילות, כי יש בגילוי הסוד נזק לבעליו וסיבה להפר מחשבתו". וטעם נוסף לאיסור: "גם בזה הוא יוצא מדרך הצניעות והוא מעביר על דעת בעל הסוד". בביאורים ומוספים שבמהדורת 'דרשו' מביאים, כי דעת הגרי"ש אלישיב והגר"נ קרליץ שגילוי סוד אינו כלשון הרע שהותר לתועלת, אלא כיוון שהזהירו שלא לספר, אסור אפילו לתועלת. עוד הביאו בשם הגרש"ז אויערבאך, שאדם

המוסר היומי

הכלי נקוב והמים נשפכים - אבל מקבלים שכר על מילוי הכלי...

מתוך לימוד המוסר היומי בספרי החפץ חיים:

כן הדבר הזה בקל וחומר אלף אלפים - הקב"ה מכיר את נפש כל איש ואיש וטבעו, אם הוא זָכָן או לא, וציוה לכל ישראל שילמד תורה ויחזור עליה, ואף שאדם שוכח, מה איכפת לו? יחזור עוד הפעם! לא שכר זהובים הוא נוטל?! כל תיבה ותיבה שיחזור היא מצַנֵת עשה בפני עצמה. והשי"ת אינו צריך לפעולות האדם, אלא שהוא טוב ומטיב, ורוצה לקנות להאדם, שלא יהיה לו 'נהמא דכסופא'."

[תורת הבית פרק יג]

"מצוי מאוד אצל בעלי תורה שראוה שאינו מצליח כל כך בלימודו להיות בקי בעל פה, מתרשל לגמרי על ידי זה. ובאמת אין נכון הדבר, וכמו שאמרו חכמינו ז"ל: משל לשר אחד שציוה לאיש שימלא הכלי מים, ועבור כל דלי יתן לו דינר זהב, והנה בשולי הכלי היה נקב, וינסה האיש למלאות ונשפך המים דרך הנקב על הארץ, ופסק למלאות. ויפגעהו חכם אחד, וישאלנו: למה פסקת למלאות? והשיב האיש הזה: מה תועלת בפעולתי, והלא נשפך על הארץ? והשיב החכם: מה איכפת לך, הלא שכר זהובים אתה נוטל? שגם השר מכיר הכלי שלו, אלא שהוא רוצה לקנות לך.

באחד הלילות, כשהלך מבית לבית ומכתובת לכתובת להלום על ראשם של הנמנעים מלהשיב, דילג על כתובת מסוימת. "מה קרה לך שהחלטת לדלג על בית זה? האם אתה פוחד?!" - שאלו מלווהו

מערכת החסד הנוספת של גבאי הצדקה המיתולוגי הצדיק רבי דוד לייב שוורץ זצ"ל

"מה קרה לך שהחלטת לדלג על בית זה? האם אתה פוחד?!" תמה ושאל אחד המלווים את ר' דוד לייב. "לה יש עורך דין טוב", השיב. "הקב"ה. היא אלמנה"... אך כאמור, הוא חלילה לא חמק ממילוי חובתו הגמורה של הערב לשלם את החוב, ר' דוד לייב שילם את החוב כדת וכדין, כציווי הבורא, אח"כ ניגש "להסביר" ללווה שגם הוא חייב...

שח תלמיד חכם מבני ברק, בעל גמ"ח גדול:

"את האמינות הוא רכש אצלי בסיפור דלהלן: הוה עובדא, שסיפרתי לו על לווה שלא השיב את חובו. "אתה חתום כערב" אמרתי לו. ר' דוד לייב ביקש לדעת את סכום ההלוואה, הוציא עט, רשם על נייר את כל הפרטים, הכניס את הפיתקא בביטנת הכובע (שם הניח ניירות של דברים חשובים, בכיסים אחרים לא היה מקום, היו שם מטבעות ושטרות...)

חלפו ימים ספורים, ור' דוד לייב ניצב בפתח ביתו, ובידו כל הסכום.

"תודה רבה! יישר כח!" בירכתי אותו "חסכת לי טירחה גדולה, שילמת מיד את הערבות".

לשמע הדברים נסער ר' דוד לייב, היה נראה, שהוא כמעט משתומם, ארשת פניו לבשה רצינות: "יישר כח מגיע לי? האם לי צריך להגיד 'יישר כח'?! הלא אם לא הייתי עושה כך, הייתי נידון כגנב וכגזלן, הרי חתמתי על ערבות! ואדרבה" - המשיך ואמר - "אם לא הייתי משיב הייתי גרוע מהלווה, ומדוע? הלווה שאין לו כסף - מעריך בשעת ההלוואה, שעד זמן הפירעון ודאי יהיה לו כסף להשיב. בסופו של דבר לא היה לו. אבל אני חתמתי ערבות לא מתוך אילוץ כספי, הרי אף לא אחד מאלף את הערב לחתום, והערב יודע גם יודע שעליו סומכים! אם הוא אינו משיב את הכסף כחיובו - גרוע הוא מהלווה". כך דיבר בסערת נפש.

לא התפעלתי מעצם הדברים, כי הרי פשוט, שהערב חייב לשלם ממש כמו הלווה! (הגם שיש אנשים שמזלזלים בדבר, רח"ל). אני התפעלתי מהטון, מהנימה ומהפחד, שהיו שזורים בכל מילה שלו. ישירות ממון דיברה מתוך גרונו. הוא רכש בליבי אמינות בלתי ניתנת לערעור".

(מתוך 'בחזק יד')

צ"ק: יְמוּקָה אֶחָיָה עֲמָהּ (ויקרא כה, לט)

תושבי שיכון ויז'ניץ והסביבה היו מודעים לפעילות חסד עניפה, שהציבור הרחב לא ידע עליה. היתה זו מערכת נוספת של חסד, שצדיק הצדקה הניח על צווארו: חתימת ערבות להלוואות. המלווים, בעלי גמ"חים או סתם בעלי ממון, שהיו מעוניינים להרוויח מצות חסד, שפירותיה גם בעולם הזה - העריכו את חתימת ידו של ר' דוד לייב כערב. הם שיערו, כי במצב החמור ביותר מבחינתם, הוא ישלם את הכסף מכיס הצדקה או שיעשה שנור מיוחד לעניין זה, וההלוואה תוחזר...

ר' דוד לייב מצידו לא העלה בדעתו להשתמש בכספי צדקה לתשלום ערבויות כל שני וחמישי, גם לא היה לו זמן לערוך מגביות רחוב לאנשים שלא השיבו הלוואה רחמנא ליצלן, אך מה זה משנה, הוא שמח מאוד על הזדמנות פז נוספת שנפלה בחלקו, לקיים מצות חסד גדולה שכזו - לסייע לבני אדם, שאין להם מכרים וידידים שמוכנים לחתום להם על ערבות. הוא הרבה לחתום ערבויות. ואכן חתימתו היתה סיכון פיננסי ממדרגה ראשונה.

מפעם לפעם צצו החלטות שרירותיות של לווים: "שר' דוד לייב יחזיר את הכסף מהצדקה", אמרו בליבם ונעלמו מהאופק. היו יחידים, שנקלעו למצב חריג ביותר לא צפוי ולא היה להם להשיב, אך היו גם היו "צדיקים", שבשרירותיות הטילו את כובד חובתם הכספית על גבו החלש. וכשקרה הדבר, היה חייב ר' דוד לייב לשלם את החוב. מאלו גם מאלו תבע ר' דוד לייב בחזקה - להשיב את החוב! כערב, דבר ראשון הוא שילם מלווה את הכסף, אח"כ חגר את מתניו לבקש, להזהיר, להילחם ולנצח...

הסכנה שאנשים ינצלו את קופת הצדקה לרעה, חייבה אותו להטיל את כל כובד משקלו על הלווה לו היה ערב, לתבוע ממנו בחוזקה להשיב את ההלוואה. לפעמים, נזקק לערוך מלחמה נגד הלווה גם אם הוא לא היה אשם ישירות באי החזרת ההלוואה, עד שהחזיר את חובו. ומדוע ערך מלחמות? כדי שתהיה לו אפשרות להמשיך ולחתום ערבויות.

אגב, באחד הלילות כשהלך מבית לבית ומכתובת לכתובת להלום על ראשם של הנמנעים מלהשיב, דילג על כתובת מסוימת.